

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVÉLDE-UTCA 8. Telefon száma 55-98.

EGYETÉRTÉS

Csávoleszky Lajos tulajdonosa és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz főmunkatart.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVÉLDE-UTCA 8. Telefon száma 51-68.

Fenyegető veszedelem.

A militarizmus szörnyetege újra táto-gatja félelmetes torkát. A szörnyeteg újra éhes. Jlesző hírek kelnek szárnyra, s el lehetünk készülvre rá, hogy a békeség biz-tosításának s a nagyhatalmi tekintély fen-tartásának már annyira ismeretes jelszavá- val megint nagy áldozatok terheit rója a militarizmus a nemzetre.

Franciaikat hevítet az egységes nemzeti érzés, ingerelhet a nagy nemzeti dicsőség megszerzésének a vágya; németek hatalmi ambícióját sarkalhatja a fegyverrel kivívott birodalmi egységbe vetett ömérzetes büszkeség, francziák és németek szemben állnak egymással.

az, hogy nekünk idegen, saját nemzeti tö-rekvéseink és érzéseink világa előtt egy-szölván közönyös hatalmi szférák oktan és büns versenyének a rajjai, idegen érdekek vak eszközei vagyunk.

Intózzal fordulunk el az európai háboru gondolatától, mert ez a háboru ugy, a hogy előkészítik, rémségesebb lesz mindannál, a mit az emberiség eddigi története nemzetek egymás ellen való gyűlölködésben felmu-tathat. És ime, mégis kénytelenek vagyunk ehhez a rettenetességhez segédekert nyu-jtani. És kénytelenek vagyunk erre minden jobberzésünk ellenére, minden igazi nemzeti gondolat és törekvés nélkül, oktalan megad-sal és mindezen felül még legsajátabb, legdrá-gabb nemzeti intézményeinkhez fűződő ér-dekeink föladózásával.

Az emberi elme találfkönyvságának nagy dicsőségére és az egész emberiség ropant veszedelmére tehát éljenek az új, gyorsstüelő agyak! És ha a francia tüzér-ség ilyen agyukat kap, a német birodalom se kélekedhetik azoknak a beszerzésével. Ha pedig a német hadsereg számára életbe-lepték a reformot, a magyar-osztrák mon-archának épenséggel kötelessége, hogy nagyhatalmi állásához és a német birodal-mmal való szövetséges viszonyához ké-pest, növelje hadseregének harczképességét.

Franciaik, németek, ha katonai célokra áldoznak, a saját nemzeti hadseregök dicső-ségét tartják szem előtt. De mi magyarok, mikor a közös hadsereg céljaira áldozunk, legszentebb érdekeink előmozdításától ta-gadjuk meg a szükséges eszközöket a egy-ránk nézve idegen hadsereg erejét növel-jük. Franciaik és németek, mikor a saját hadseregök számára áldoznak, vizgasz-lódhatnak azzal, hogy az a hadsereg az övék; hogy az a hadsereg az ő nemzeti dicsőségök biztosítására hivatott intézmény. De vajon az a hadsereg, mely-nek kedvéért mi föladozzuk magunkat, a mi nemzeti dicsőségünk, vagy hatalmunk biztosítására vagy-e hivatva? Korántsem. Idegen volt és idegen marad nekünk. Sze-rencsétlen közjogi helyzetünk rettenetes átka

Az európai hatalmak örült katonai verse-nye tehát újabb kegyetlen megpróbáltatá-sok veszedelmével fenyegeti nemzetünket is. Mert ki állhat majd eleje a militarizmus szörnyetegeinek, ha újabb áldozatot követel? Az uralkodó szabadelvű párt, mely élén báró Bánffy Dezsővel vígan evez az osztrák-ök iránt való nagylelkűség vizein, s min-den előbbeni fogadkozása ellenére kész a kvótát fölemelni, a delegációban is a meg-szokott nagylelkűséggel fogja megszavazni az újabb közös terheket, melyek a föl-emelendő kvóta szerint az eddiginél jóval nagyobb arányban esnek a magyar nem-zetre.

Franciaik, németek, ha katonai célokra áldoznak, a saját nemzeti hadseregök dicső-ségét tartják szem előtt. De mi magyarok, mikor a közös hadsereg céljaira áldozunk, legszentebb érdekeink előmozdításától ta-gadjuk meg a szükséges eszközöket a egy-ránk nézve idegen hadsereg erejét növel-jük. Franciaik és németek, mikor a saját hadseregök számára áldoznak, vizgasz-lódhatnak azzal, hogy az a hadsereg az övék; hogy az a hadsereg az ő nemzeti dicsőségök biztosítására hivatott intézmény. De vajon az a hadsereg, mely-nek kedvéért mi föladozzuk magunkat, a mi nemzeti dicsőségünk, vagy hatalmunk biztosítására vagy-e hivatva? Korántsem. Idegen volt és idegen marad nekünk. Sze-rencsétlen közjogi helyzetünk rettenetes átka

A tizenhölczéves asszony.

Itva: Tízhar Szaniszló. Tizenhölcz éves volt, mikor férjhez ment. Sem az előtől, sem az élet kísértéséről nem volt fogalma akkor. Csak azt tudta, hogy szép és a szépségnek a társaságban értéke és becsé van. Sokan hódoltak neki, szemlélő-szembe magasztal-tak bama szemét, tiszta homlokát, pompás ter-metét, haját és toltait. Balokban, mulatságok-ban mindig központja volt a társaságoknak, oda-hára pedig becsézett kedvence volt a családnak. Gondolatát is ki akarták találni, s kívánságai soha sem maradtak teljesítetlenül.

Amalának újra küzdenie kelle önmagával. A lelke tele volt már viharokkal és indulatokkal. Tehát csak a hűség köti hozzá — gondola ke-sérő érzéssel — csak a becséggy hajlja a kar-jaiba s nem gondolja meg, mi vár rá azután! Eppen elhatározta, hogy eltávozik, a mikor be-jelentették Lénárdot. Amália szerencsésének tar-totta, hogy most mindenki az ajtó felé nézett s így az ő mely pirulását senki sem látta. A doktor belépet s kifogástalan modora mindenkinek tel-szett. A szokott üdvözlések után társalgói kezd-tek mindenféle közönyös dolgokról, eseményekről, embersékről és ismerősökről. Amália elkérte, a menyire lehetett Lénárd tekintetét, de érte, hogy a férfi tüzes szemén folyton kísérk s vala-hányszor mintegy véletlenül ránézett, megdöbbenve látta, hogy démoni láng lobog azokban a szem-ekben. De mily pompás férfiú is lett belőle! — só-hajta titokban — mily büszkeség a homlokán, mily erély az arczon, mennyi erő a természetben! Frissítőkét hortak körül. A társaság fölkel, a beszélgetés alva folyt tovább. E pillanatban Lén-árd halkan, hogy más senki sem hallotta, így szót Amáliához: — Emiekszik meg rám, asszonyom? Amália szíve hangosan dobogni kezdett s aig hallhatóan rebegé: — Emiekszem. — Tudja, hogy én még most is szeretem? — Az istenért! — sugla vissza Amália — erről most ne beszéljünk. — Most ne? Tehát máskor! Hol? Mikor? — Beszélnem kell önnel, meg kell önt mente-nem — felelé Amália. — Holnap déntán jelen-tesse meg magát nálam. — És a férje? — Azt fogom mondani, hogy régi ismerősöm. A mily halk, oly szenvedélyes volt e párbeszéd. Mindketlen a figyelmes kis eszést tartották kez-ökben s a föl perczig tartó párbeszédre senki sem ügyelt. Amália arca lángba borult. Lénárd előrd-dult, hogy teljesen egy kérdésre, a melyt a ház asszonya az asztal tálra felől intézett hozzá. Távozasakor kezet fogtak ök is. Mialatt Lénárd gyöngéden megszorította a nő kezét, kereste szem-eivel Amália tekintetét, de hiába, mert a nő nem nézett rá, a készorítást nem viszo-nozta. Amáliának álmatlan éje volt. Álmatlan éj, tele kísértetekkel s csábító, majd ijesztő viziókkal; leihatalan erős vágyak keletkeztek benne, a melyek vonzótták s hivatgatták a bün felé. Először életében történt, hogy a bün árnyéka megrohanta,

Budapest, december 29.

Vátozás a kultuszminisztériumban. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium vallásügyi osztályát, a mely eddig Leankovics János osztály-tanácsos vezetése alatt állott, a jövőben kettő fog-ják választani s az ügyosztályt két osztálytanácsos vezetés alá helyezik. Az első osztály feje és a csoportfőnök gróf Széchenyi Miklós járói apát, a másik osztálytanácsos pedig Várady Árpád, a csan-ádi püspök titkára lesz, a kiknek kinevezése már a legközelebb meg fog jenni a hivatalos lapban. Az ügyrendt részleteiben ugyan meg ki nem dolgozták, a változást azonban az leszi okadatlottá, hogy a kultuszminisztériumban megszaporodik a vallásügyi osztály tennivalója a kongruakérdés rendezésével és más egyházi ügyek elintézésével.

A szerb kormányválság.

Miskovics tábornok lemondott arról, hogy kabi-netet alakítson, miután új programja, mini sztr-mélyi kérdések tekintetében legyőzhetetlen nehézség-gek merültek fel. Ennek következtében a király Simicsét Bécsből távirattal Belgrádba hívta, hogy vegye át a kabinet alakítását. A király azt óhajtja, hogy a külügyi, hadügyi és belügyi tárczákat az ő bizalmi embereivel töltsék be, a többi tárczákat pedig mérsékelt radikálisoknak és liberálisoknak engedjék át.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Galicziában a pártok már nagyban dolgoznak azon, hogy a birodalmi gyűlésre történendő vá-lasztások idejére kellően szervezve legyenek. Sto-jalovszki páter ugyan leténi már a harczterét, de azért az a mag, a melyt elvetett, kezd kikelni. Az eddigi dogmt, hogy a lengyel klub mai sze-velele okozta, hogy a birodalmi gyűlésben a len-gyelek viszik a vezérszerepet s hogy Galicziában mintegy nemzeti intézményül váli, hogy a ki az ellen a klub ellen beszél, a nemzet legszentebb érzelmeit sérti, most már mindenki hamisan tartja.

Risztics a liberális központi bizottság tagjait távirattal egybehívta, hogy határozzanak a fölött, hogy a liberálisok mennyiben vegyenek részt a kabinetalakításban. Ma érkezett távirataink a következők: Belgrád, dec. 29. Simics minidart megérkezése után értekezett a haladópartiak, radikálisok és liberálisok vezéreivel, a kiknek véleménye teljesen egybehangzik a párt-bizottságokéval. A liberálisok kevés hajlan-dóságot mutatnak a kabinetbe való belépésre. A király fogadjon óla különös lépéseket nem tett semmiféle irányban és türelmetlenül várta Simicsét, a kit az egyetlen elfogadható jelöltnek tart.

A Gailóis az orléansi herczeg levelet teszi közre, melyben az visszautasítja a felajánlott bresli jelöltséget, bár, mint a herczeg mondja, a monarchia népszavazati ténleéséknél semmit sem veszthet és csak mindent nyerhet. A herczeg hozzáteszi, hogy nem akar belzavarokat előidézni abban a pillanatban, midőn a köztársaság kormánya képes diplomáciai munkával van elfog-lalva. Ellenkezőleg ügy bizgóságával és eszládi összeköttetéssel támogatni fogja Franciaország érdekeit a külföldön.

Simics bécsi szerb követ ma reggel Bécsből Belgrádba érkezett s rögtön a királyhoz ment audienciára. Simics első sorban a három párt-vezérrel, Garasannal, Pasicscal és Acalamo-viesscal fog konferálni, hogy tölük haladópartit, radikális és liberális tagoknak a kabinetbe való belépését kieszközölje. Eddigél a haladópartiak leg-kevesebbé szimpatizálnak Simicscel, de a szituáció minden nap változhatik. A király a délelőtti folyamán még semmi döntő lépést sem tett, hanem várta Simics kísérleteinek eredményét. Simics minden pártból a legalkalmasabb tagokat egy koalíciós ka-binethez szándékozik egyíteni s már kész listája is van, melyet a királyhoz be fog nyújtani. Ha a haladó párt távol tartja magát, egy radikál-liberális kabinet alakulása várható, ha azonban ez sem jöhet létre, egy neutrális kabinetet fog Simics alakítani. A létrejövendő Simics-kabinet első esze-kekedete a skrupulusos föloldozása s egy új alkot-mány-bizottság kinevezése lesz.

Bármikép okoskodjunk is, el lehetünk rá készülvre, hogy az ujesztendő kegyetlen megpróbáltatás keservét hozza ránk, dicső-ségére annak a közjogi helyzetnek, melyet a szabadelvű párt Magyarországra áldásos-nak hirdel.

Az új kabinet következőleg alakult meg: Simics elnökség és külügy, Miskovics tábornok hadügy, Velimirovics közmunka, Vics pénzügy, Georgievics Mika belügy, Nikolics Andra vallás- és közoktatásügy, Klerics földmívelésügy, Milovanovics igazságügy.

A férje szenvedélyesen szerette. Elhalmozta gyöngédséggel, figyelemmel s a szerelem szán-

de tetszik nekem — felelé Eliza. — Egyébiránt,

de bármily esabító s szédítő volt is, intózzott töle s érezte a megsemmisülését. „Miert hívtam ide? — kérde magától kétségbeesetten, csak ezt ne tettem volna!“ Másnap ebéd után a férje a klubba ment. Amália szerette volna visszatartani; először életében gondolt rá, hogy belékapaszkodjék, hogy a szen-vedély förgöszelje el s sodorja. — Maradj ma itthon — mondá végre nagy, benső közdelem után. — Rosszul vagy talán? — Nem; de szeretném, ha ma idehaza maradnál. — Máskor boldoggá tenne ez az óhajtásod, de ma nem tehetem kedvesem — mondá Szentgáli — lovagias ügyben találkozasom van párbaj-segéd-ekkel. Amália ránézett s arca elkomorult. — Csak azt szeretném tudni — gondola — hogy minden férj ilyen ostoba-e? — És nem lehet ezt a dolgot elodázni? — kérde azután hangosan. — Mit gondolsz fiám! A lovagiaság törvényei!... — Ugy hát eredi. — Siettetni fogom az ügyet s gyorsan haza-jövök — mondá a férj; megcsókolta a nő kezét s eltávozott. Amália egyedül maradt. Könyvét vett a kezébe, majd kézimunkához fogott, de ezt is abba hagyta s csöndesen nézett maga elé. Mi történt benne, nem tudta, csak azt érezte, hogy a régi meg-gyözdőségeinek egy része lassankint összeomlik lelkében s a mily mértékben növekedtek vágyai, oly mértékben érezte koldussá válni éremét. — Itt vagyok Amália — mondá Lénárd, miután bejelentette magát. A nő zavartan, de mosolygva nyujtott kezét. — Nem kérdezem, miert hívott — folytatta Lénárd — tudom, ezerm: azért hívott, mert meg szeret és látni óhajtott. — Nem azért — mondá Amália — téved, mondom, hogy téved s ha így fogja fel, sajnálom, hogy hívtam. Azért tettem, mert meg akartam menteni. — Miért? — Attól a leánytól, a kit nőül akart venni. — Miért? — Nem szereti önt. Csak azért akar felesége lenni, mert hírneves férjnek akar. Nem akar közönséges ember felesége lenni. Ön azonban ne legyen áldozata s fölületes leány hűségének... nem akarom... nem engedem... — Akárki lett volna Eliza kérője, figyelme-zette volna rá? — kérde Lénárd. Amália hallgatott. — Mikor önt viszonlítottam, ugy is elhatáro-

tam, hogy lemondok Eliza kezéről — folytató Lénárd — hisz ön elől szöktem mindig: az ön arca s emléke áldozott végig a világon: a szerelem és kétségbeesés hajtott egyik helyről a más-ikra. Amália! — tévé hozzá névvel s meg-ragadta a nő kezét — azt hittem, hogy egy há-zasság meg tudja semmisíteni szívémben az ön emléket, azt hittem, megtalálom önmaga-mat, ha egy másik nővel köföm az életemet és ime, az első, a kivel találkoztam, mielőtt a lépést meglettem, nem más, mint ön. Ön látom meg-újra, régi szépségében, virágzásában, egész pom-pájában és csodavarázsaiban. Nem a sors ujmuta-tása ez? Nem azt jelenté-e, hogy mi egymáséi vagyunk, akár éreynben, akár bábunban, de arra születtünk, hogy egymáséi legyünk!... Amália szemét behunyva hallgatta a kábító szavakat s csak akkor rezzent föl, a mikor érezte a férfi lángoló csókjait arczán, ajkain, nyakán. Nem is ellenkezett, hanem perczig áldta magát a sóha nem sejtett gyönyörnek. — Mit teszünk — mondá azután eszmelve és a menyire lehetett, elhárította Lénárd ölelését. — Az istenre! En meg akartam menteni önt és ön el akar vesztani engem? — Meg akarom menteni az életnek és boldog-ságnak. — De én erény nélkül nem tudok élni. — Mi az erény? — kérde hevesen Lénárd — himni a természetben és követni annak a törvé-nyét. Erény az, ha meg tudjuk különböztetni a jót a rossztól, de nem azt, a mit mások jónak, vagy rossznak mondanak, hanem a mi nekünk valóban jó... — Esküszöm, hogy meghalok, ha nem leszék erős! — Akkor meghalok én is önnel... A nő eltakarta kezével a férfi száját. — Ne beszéljen az ön haláláról!... Másnap Lénárd levelet kapott a postán Amáliától. Lázás kézzel felbontotta és elsápadva olvasta a következőket: „Megmondtam, hogy nem tudok élni erény nél-kül. Engedtem és ezzel kimondtam hálalós ítéle-telmet. Mindig csak önt szerettem és senki mását, de tizenhölcz éves koromban, mikor férjhez adtak, senki sem törődött ezzel. Most már késő. Mire ezt a levelet elolvassa, már nem vagyok az élek kö-zött. Isten önnel; meg anott is szereti fogom.“ Lénárd azonnal a kalapját vette és koeába üt, hogy Szentgáli háza elé hajtsason. Utközben a legtragikusabb képek vonultak el előtte s elha-tározta, hogy ő is követni fogja kedvesét a ha-lálba. Czélhoz érve, kiszállt és megkérdezte a ka-pust, odahaza van-e az úr? A tapadó válasza ó nagysága után kérdőzködött.

1896. évi 9. évfolyam. Budapest, 1896. december 30. Előfizetők listája, címek, díjak.

Elhaltak névsora 1896 decz. 29-án. Grossmann sr. Mak. R. de. D. Sebastyen 22. Tschler J. 84. v. VI. Arany-utca 11.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. NEMZETI SZÍNHÁZ. Budapest, 1896. decz. 30-án. Evi bérlet 261. Havi bérlet 23.

M. KIR. OPERAHÁZ. Budapest, 1896. decz. 30-án. Evi bérlet 150. Havi bérlet 20.

NÉPSZÍNHÁZ. Budapest, 1896. decz. 30-án. 1000 év. Látványos színi dalokkal és táncokkal.

VIG-SZÍNHÁZ. Budapest, 1896. decz. 30-án. Szégyen Pihocdy. Bóhalai 1. felvonásban. Itta: Madács Miklós.

VAR-SZÍNHÁZ. Budapest, 1896. decz. 30-án. Zárva. Színházi játékok. A nagy kir. operaház játéka: Csütörtökön, december 31-én.

Somossy-Mulató. Nagymező-utca 17. szám. 431. telefon. Iroda: Moszár-utca 5. Kezdeté 8 órákor. Vége 12 órákor.

Senorita Carmencita. a szép spanyolnő. Dámon Gold. Nagy kiállítású balet 1 felvonásban, 3 képpén és egy zárapothezással.

MESSALINA. Paródia, írt Leitner H. Zenéjét szerzte Kmoch. Herzmann-féle ORPHEUS.

Hermas Moreno. OTERO egyetlen veltélytárs. A decemberi műsor a legnagyobb változatossággal van összeállítva.

A separában. A kerületi kapitány ur. A becsület megtaláló. Ünnepek és vasárnapon két előadás.

HUNGARIA RÁZ PÁL SZÁLLODA. Ma este az étteremben. Kezdeté 8 órákor.

Időjárás. A m. kir. meteorológiai központi intézet társulati jelentése 1896. decz. 29-én reggel 7 órákor.

Table with columns: Állomások, A légtér hőmérséklete, Felhőzet, Szél irányja, Szél erője, Hőmérséklet, Csapadék.

Vizállítás, 1896. december 29-én. Inn: Csütörtök. Schárding + 18 < 2. Duna: + 106 < 2. Pannónia: + 100 < 2.

A budapesti ár- és értéktőzsde hivatalos arjegyzése 1896. december 29. I. Ártőzsde. II. Különféle termékek. III. A hajózási fuvardíjtétel Budapestre.

III. Záloglevelek és kölcsönkötv. IV. Előbírású kötvények. V. Bankok részvényei. VI. Takarékpénztárak részvényei. VII. Előbírású részvények.

